

Huishoudelijk Reglement Protestantse Gemeente Zoetermeer

Vastgesteld door de algemene kerkenraad op 15 mei 2019.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Begrotingsproces voor kerkrentmeesterlijke aangelegenheden	3
3.	Algemeen uitgangspunt: sluitende begroting wijkgemeente	4
4.	Voorwaarden en procedure aanvraag bijdrage Solidariteitsfonds	4
4.1.	<i>Doelstelling</i>	4
4.2.	<i>Voorwaarden en procedure</i>	4
4.3.	<i>Voeding van het Solidariteitsfonds</i>	5
5.	Vitaliteitsscan	5
6.	Nieuwe activiteiten	6
7.	Voorwaarden en procedure aanvraag bijdrage Stimuleringsfonds	6
8.	Toedeling en uitvoering groot onderhoud van gebouwen	7
8.1.	<i>Systematiek van toerekening groot onderhoud verdeeld over de jaren</i>	7
8.2.	<i>Werkwijze uitvoering groot onderhoud</i>	7
9.	Positionering Jeugdkampen	8
10.	Verantwoordingsproces kerkrentmeesterlijke jaarrekening	8
11.	Ledenadministratie	8
12.	Aanstellingsbeleid predikanten en kerkelijk werkers	10
13.	Handelwijze bij verkoop gebouwen	11
14.	PGZ Waarderingsinsigne	11
14.1	<i>Inleiding</i>	11
14.1.1	<i>Wat voorafging</i>	11
14.1.2	<i>Wat is het en voor wie is het bestemd?</i>	12
14.1.3	<i>De uitreiking</i>	12
14.2	<i>Uitreiking</i>	12

14.3	<i>De oorkonde en de uitleg</i>	13
14.4	<i>Verantwoordelijkheden en criteria</i>	16
14.4.1	Verantwoordelijkheden.....	16
14.4.2	Criteria	16
14.4.3	Leveringsomvang.....	17
14.4.4	Kosten.....	17
14.5	<i>Uitgereikt</i>	17

1. Inleiding

Het werk van de kerk is mensenwerk. Velen dragen daaraan bij, op allerlei gebieden. De een verricht het werk vele jaren, de ander voor een kortere periode. Het is een komen en gaan van mensen, die gemeente van Christus zijn. Voor de Protestantse Kerk in ons land geeft de kerkorde de fundamentele regels voor het leven en werken van de kerk. De kerkorde is als het ware de grondwet van de kerk. Die is verder uitgewerkt in de ordinanties als concrete regels. Zo doen we dat in de Protestantse Kerk. Voor de Protestantse Gemeente Zoetermeer (PGZ) zijn de ordinanties verder uitgewerkt in de Plaatselijke Regeling. Dat geeft de basis voor het Huishoudelijk Reglement van de PGZ dat nog weer een slag dieper gaat. Daarin zijn zaken uitgewerkt als het begrotings- en verantwoordingsproces, de ledenadministratie, de positionering van de jeugdkampen maar ook de spelregels om in aanmerking te komen voor het waarderingssingel van de PGZ. Het zijn onderwerpen waarvoor het handig is, ze vast te leggen en waar men gebruik van kan maken. Ze zijn vastgelegd om het werk van al die mensen in de PGZ te vergemakkelijken. Het wiel hoeft niet elke keer te worden uitgevonden. Dat neemt niet weg dat procedures van tijd tot tijd herzien worden. Het is dan ook een levend document ten dienste van het werk in de kerk.

2. Begrotingsproces voor kerkrentmeesterlijke aangelegenheden

Voor 1 juli verstrekt het college van kerkrentmeesters (CvK) aan de wijkraden van kerkrentmeesters de richtlijnen voor het opstellen voor het komende jaar t en voor de meerjarenramingen t+1 t/m t+4. Ook worden ramingen van de centrale kosten en het aandeel van de wijkgemeente daarin verstrekt (kaderbrief).

Tevens verstrekt de penningmeester van het CvK zoveel mogelijk ramingen van wijkgebonden posten als salarissen en onderhoud. Deze ramingen zijn een advies aan de wijkraad van kerkrentmeesters.

De wijkraad van kerkrentmeesters stelt de begroting en meerjarenramingen voor de wijkgemeente op met inachtneming van de richtlijnen van het CvK. Deze wordt in september vastgesteld in de wijkkerkenraad.

Voor 1 oktober dient de wijkkerkenraad de begroting en meerjarenramingen van de wijkgemeente in bij het CvK.

In oktober is er zo nodig overleg tussen het CvK en de wijkraad van kerkrentmeesters.

Daarna stelt het CvK de begroting en meerjarenramingen voor de gehele PGZ op.

Voor 15 november legt het CvK de begroting en meerjarenramingen ter vaststelling voor aan de algemene kerkenraad (AK).

Voor 15 december legt de AK de begroting met ter informatie het beleidsplan voor aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken (CCBB) (ordinantie 11, artikel 7, lid 1).

3. Algemeen uitgangspunt: sluitende begroting wijkgemeente

Uitgangspunt bij het opstellen van de begroting is dat de exploitatie van de wijk in evenwicht moet zijn, dan wel dat de wijk een eventueel tekort dekt uit de wijkreserve.

Een tekort kan eventueel worden gedekt uit het solidariteitsfonds. Een beroep op dit fonds kan een wijkgemeente indienen als de wijkreserve het aanstaande begrotingsjaar negatief dreigt te worden.

4. Voorwaarden en procedure aanvraag bijdrage Solidariteitsfonds

4.1. Doelstelling

Met het beleidsplan als uitgangspunt stelt de wijkkerkenraad elk jaar een meerjarige begroting voor de jaren t t/m t+4 vast en elke twee jaar voert een wijk een vitaliteitscan uit. Deze kunnen ertoe leiden dat het beleid wordt aangepast. Als een wijk op deze wijze vooruitkijkt, kan een eventueel financieel tekort redelijkerwijs worden voorzien.

Als er financiële tekorten dreigen, zal een wijk tijdig in overleg met het CvK maatregelen nemen om het tekort te voorkomen. Twee jaar voor het dreigende tekort, legt een wijkgemeente aan het CvK een plan voor om - op eigen kracht - tot een sluitende begroting en rekening te komen. Mocht het een wijkgemeente niet lukken op eigen kracht het tekort weg te werken, dan is er de mogelijkheid om voor een overbruggingsperiode een beroep op het Solidariteitsfonds te doen. Steun vanuit dit fonds wordt verleend voor een overbruggingsperiode van maximaal twee jaar. Het is bedoeling dat de begroting van de wijkgemeente daarna weer in evenwicht is.

4.2. Voorwaarden en procedure

De voorwaarden waaronder de wijkkerkenraad een aanvraag kan doen zijn:

- Een wijkkerkenraad kan een beroep op het solidariteitsfonds doen, nadat het eventuele tekort eerst is gedekt uit de reserve van de wijkgemeente.
- Het beroep moet worden gedaan op basis van een realistisch plan om
  - o De inkomsten te verhogen
  - o De uitgaven te verlagenHet ingediende plan door de wijk zal in de meeste gevallen gericht zijn op het verlagen van de uitgaven. Bezuinigingen op de uitgaven zijn voor een belangrijk deel alleen met vertraging door te voeren omdat *gemiddeld*

circa 80% van de wijklasten vastligt in pastoraat en het kerkgebouw. Een bijdrage uit het fonds kan een periode van tekort dan tijdelijk (maximaal twee jaar) overbruggen.

Een aanvraag uit het fonds bij het CvK gaat vergezeld van:

- De meerjarige begroting voor de jaren t t/m t+4;
- Verwachte verloop van de wijkreserve over deze jaren;
- Een plan van aanpak met concrete maatregelen om binnen twee jaar tot een sluitende begroting te komen: duidelijke keuzes en realistische maatregelen;
- Hoeveel de komende twee jaar uit het fonds nodig is;
- Argumenten waarom een beroep op het fonds nodig is.

Op basis van een advies van het CvK besluit de AK over de hoogte van de bijdrage en de voorwaarden.

4.3. Voeding van het Solidariteitsfonds

Indien de omvang van het fonds Solidariteit daalt beneden de € 25.000,- vindt een aanvulling van het fonds plaats ten laste van de wijkbegrotingen van jaarlijks 1% van de bijdragen levend geld excl. collecteopbrengsten (ca. € 7.500 à € 8.000,-) tot het fonds weer een maximum van € 55.000,- heeft bereikt. Door de bandbreedte van € 30.000,- kan het fonds op die manier zonder onttrekkingen in vier jaar weer groeien naar het maximale niveau.

5. Vitaliteitsscan

1. Voldoende en gekwalificeerd kader

- a. Kerkordelijk ligt vast wat de minimale omvang van de kerkenraad is als kader van een wijkgemeente (7 leden plus predikant). Dit is van belang voor de organisatiekracht van de wijk. Wat is de omvang en samenstelling van de wijkkerkenraad, verdeeld over de ambten?
- b. Is in uw beleving de kwaliteit van het kader voldoende om de wijkgemeente te kunnen besturen?
- c. Wat is het totaal aantal vrijwilligers? Dit is van belang voor inzicht in de betrokkenheid van de overige leden bij het organiseren van activiteiten.

2. Aantal kerkgangers

- a. Welk aantal kerkgangers bezoekt de zondagse diensten? Dit is een opgave van de wijk van de gemiddelde deelname aan diensten.
- b. Percentage kerkgangers uitgedrukt in het totaal aantal leden.
- c. Is het aantal kerkgangers stijgend, gelijk of dalend?

3. Doordeweeks gemeentewerk

- a. Wat zijn de belangrijkste activiteiten in de gemeente naast de zondagse kerkdienst(en)? Dit is een opgave van de wijk. Het gaat hierbij om variëteit, frequentie en aantal deelnemers.

4. Gezonde financiën

- a. Sluitende meerjarenraming voor vier jaar, conform de spelregels van de PGZ. Geef de raming zoals deze jaarlijks na vaststelling van de jaarrekening van het voorafgaande jaar is opgesteld, voorzien van een toelichting op de uitgangspunten.
- b. Wat is de omvang van de wijkreserve? Is dit, naar het oordeel van de wijk, voldoende om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen? De omvang van de wijkreserve kan ontleend worden aan de laatste jaarrekening.
- c. Wat zijn financiële risico's voor de wijkgemeente?

5. Ontwikkeling ledenaantallen, financiële bijdrage leden

- a. De ontwikkeling van het aantal leden sedert 2010 is van belang. Deze cijfers worden ontleend aan de ledenadministratie.
- b. Welk percentage van de pastorale eenheden draagt financieel bij in relatie tot het totaal aantal pastorale eenheden? Dit geeft een beeld van de betrokkenheid van de leden bij de wijk.
- c. Wat is de ontwikkeling van de opbrengst levend geld? Dit geeft een beeld van de mate waarin de leden bereid zijn ook financieel bij te dragen aan de gezondheid van de wijk. Zie de jaarrekeningen van de afgelopen jaren.
- d. Leeftijdsopbouw van de wijk en de financiële bijdrage die elke leeftijdscategorie bij draagt aan de financiën van de wijk.

6. Gebouwen/locaties

- a. Voldoet het kerkgebouw inclusief de bijgebouwen aan de behoefte van de wijk?
- b. Achten de wijk investeringen gewenst om als wijk goed te kunnen functioneren?

7. Bijdrage PGZ

- a. Op welke wijze draagt de wijkgemeente bij aan de missie en visie van de Protestantse Gemeente Zoetermeer?

6. Nieuwe activiteiten

Een wijkkerkenraad of de AK kan besluiten tot nieuwe initiatieven die niet (volledig) uit de bestaande begroting en meerjarenramingen gedekt kunnen worden. Denk aan de start van een pioniersplek of een in het oog springende activiteit voor de PGZ. Daarom kan een wijkkerkenraad of de AK een beroep doen op het stimuleringsfonds.

7. Voorwaarden en procedure aanvraag bijdrage Stimuleringsfonds

De wijkkerkenraad of de AK vraagt schriftelijk een bijdrage aan bij het CvK.

De aanvraag bevat minimaal de volgende informatie:

- De doelstelling van het project en het te behalen resultaat in zo concreet mogelijke bewoordingen.

- Inzicht in de wijze waarop de uitkomsten van het project ter beschikking komen van de andere wijken.
- Een begroting
  - van de totale projectkosten;
  - de periode waarover een bijdrage wordt gevraagd;
  - het bedrag van de gevraagde bijdrage per jaar (indien meerjarig);
  - inzicht in de wijze waarop de wijk de eigen bijdrage aan het project bekostigt.
- De aangevraagde bijdrage van een wijk mag niet meer bedragen dan 40% van de geraamde kosten. De overige 60% wordt gedekt uit een eigen bijdrage door de wijk en/of door bijdragen van derden.
- De aangevraagde bijdrage door de AK voor een activiteit die de hele PGZ betreft mag niet meer bedragen dan 80% van de kosten. De overige 20% moet anderszins worden gedekt, veelal door bijdragen van derden.

De AK beslist over de toe te kennen bijdrage en eventuele voorwaarden op basis van adviezen van het moderamen van het CvK en het moderamen van de AK.

De basis voor het advies van het CvK is de beoordeling of de aanvraag voldoet aan de bovenstaande voorwaarden en of de financiële onderbouwing goed is.

De basis voor het advies van het moderamen van de AK is een inhoudelijke beoordeling van het voorstel en of het voorstel past binnen het beleid van de PGZ.

Bij de start op 1 januari 2019 is er een bestemmingsreserve van € 25.000,- voor het fonds. Het stimuleringsfonds zal geregeld moeten worden aangevuld omdat de verwachting is dat wijken hier regelmatig een beroep op zullen doen om nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten (pioniersplekken, 'back to the basics' initiatieven etc.). Indien de omvang van het fonds beneden € 20.000 komt vindt een aanvulling tot € 25.000 plaats waarbij de aanvulling niet meer mag bedragen dan 1% van de bijdragen levend geld excl. collecteopbrengsten ten laste van de wijkbegrotingen.

8. Toedeling en uitvoering groot onderhoud van gebouwen

8.1. Systematiek van toerekening groot onderhoud verdeeld over de jaren

Op basis van een meerjarenonderhoudsbegroting per kerkgebouw voor een periode van 10 jaar worden de gemiddelde onderhoudskosten per jaar berekend. Dit bedrag wordt jaarlijks ten laste van de wijkbegroting gestort in de centrale post voor de PGZ Voorziening Onderhoud. Tegenover die storting staat een onttrekking van de feitelijke onderhoudskosten, die ieder jaar aan het onderhoud van het desbetreffende kerkgebouw worden betaald. Dit betekent dat iedere wijkgemeente zelf de volledige onderhoudskosten van zijn kerkgebouw draagt, zij het dat de jaarlijkse bijdrage aan de Voorziening Onderhoud over een periode van 10 jaar wordt gespreid om te grote schommelingen van jaar op jaar te voorkomen.

8.2. Werkwijze uitvoering groot onderhoud

De uitvoering van het groot onderhoud wordt gecoördineerd door de Commissie Onderhoud Gebouwen (COG), die onder het CvK ressorteert. De wijkgemeenten hebben ieder een lid afgevaardigd naar de COG. De COG maakt een meerjarenonderhoudsbegroting voor alle kerkgebouwen en pastorieën die wordt

goedgekeurd door het CvK. Deze begroting vormt de basis voor de jaarlijkse bijdrage aan de Voorziening Onderhoud.

9. Positionering Jeugdkampen

Op dit moment bestaan er zes jeugdkampen.

De wijkgemeente Oosterkerk en de hervormde Morgenstergemeente Zoetermeer hebben gezamenlijk een jeugdkamp. De wijkgemeenten Oude Kerk kent ook een eigen jeugdkamp. Deze wijkgemeenten dragen eventuele kosten die verbonden zijn aan deze kampen.

Daarnaast zijn er de kampen 1 en 2, het hervormd kamp en kamp Scala. De kinderen die met een van deze kampen meegaan, komen uit alle overige vier wijkgemeenten. De kampen horen niet specifiek tot een wijkgemeente. Daarom worden eventuele kosten van deze jeugdkampen, die niet uit de bijdragen worden gedekt, als centrale kosten beschouwd die conform de verdeelsleutel worden toegerekend aan de wijkgemeenten met uitzondering van de wijkgemeente Oosterkerk en de wijkgemeente Oude Kerk. Voor kinderen waarvoor de bijdrage niet (volledig) betaald kan worden is de lijn dat de betrokken wijkdiaconie bijspringt.

10. Verantwoordingsproces kerkrentmeesterlijke jaarrekening

Voor 1 januari schrijft de penningmeester het format voor dat de wijkraad van kerkrentmeesters moet gebruiken voor het maken van hun jaarrekening

Voor 15 februari verstrekt de penningmeester van het CvK uit de centrale administratie van de PGZ de relevante realisatiecijfers van het afgelopen jaar aan de wijkraad van kerkrentmeesters.

De wijkraad van kerkrentmeesters stelt de jaarrekening van de wijkgemeente op. Een positief saldo van een wijkgemeente komt ten gunste van de wijkreserve van de wijkgemeente. Een negatief saldo wordt komt ten laste van de wijkreserve gebracht.

Voor 15 maart legt de wijkraad van kerkrentmeesters de jaarrekening van de wijkgemeente met het rapport van de kascontrolecommissie ter vaststelling voor aan de wijkkerkenraad.

Voor 1 april legt de wijkkerkenraad de vastgestelde jaarrekening met het rapport van de kascontrolecommissie voor aan het CvK.

Voor 15 mei legt het CvK de jaarrekening van de PGZ en het rapport van de kascontrolecommissie voor aan de AK.

Voor 15 juni legt de AK de jaarrekening over het afgelopen jaar met het rapport van de gehouden controle voor aan het CCBB.

11. Ledenadministratie

De Protestantse Gemeente Zoetermeer werkt met het Leden Registratie Systeem van de Protestantse Kerk (LRP).

Het doel van de ledenadministratie:

Het doel van de ledenadministratie is: het kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord.

Verantwoordelijkheden

De algemene kerkenraad is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de ledenadministratie van de Protestantse Gemeente Zoetermeer.

De wijkkerkenraad is verantwoordelijk voor het goed functioneren van het onderdeel ledenadministratie op wijkniveau.

Centraal (kerkelijk bureau)

Het kerkelijk bureau voert binnen LRP de volgende werkzaamheden uit:

1. Lokaal beheerder LRP:

Het kerkelijk bureau treedt op als lokaal beheerder, de werkzaamheden zijn o.a.:

- Autoriseren van andere gebruikers binnen de PGZ;
- Aanmaken van fondsen o.a.: kerkbalans, voor- en najaarsactie, Kerk in Zoetermeer;
- Aanmaken van sjablonen voor acties;
- Regelen van meldingen naar de overige gebruikers;
- Optreden als vraagbaak.

2. Bijdrageadministrateur LRP:

Het Kerkelijk Bureau treedt op als bijdrageadministrateur, de werkzaamheden zijn

o.a.:

- Het beheer van de fondsen in LRP;
- Beheer van leden en overige contacten t.b.v. Kerk in Zoetermeer;
- Het maken van financiële rapportages.

Decentraal (wijkgemeente)

1. Ledenadministrateur

Elke wijkgemeente heeft tenminste één ledenadministrateur, die gekwalificeerd is om de

de ledenadministratie van de wijk zorgvuldig uit te voeren.

De ledenadministrateur voert o.a. de volgende werkzaamheden en/of mutaties uit:

- Het in- en uitschrijven van leden;
- Het verwerken van verhuisberichten van leden;
- Het overschrijven van leden naar andere (wijk)gemeenten;
- Het registreren van doop- en belijdenisgegevens, verbintenissen, overlijden e.d.
- Het verwerken van alle voorkomende meldingen.

Er is op centraal niveau een coördinator die de ledenadministrateur kan bijstaan bij probleemgevallen.

2. Pastoraal medewerker

De pastoraal medewerker(s) van de wijk beschikt binnen LRP over de module “pastoraal medewerker”. De pastoraal medewerker(s) heeft uitsluitend inzicht in de gegevens van zijn/haar wijk of sectie. De pastoraal medewerker ondersteunt hiermee de wijkgemeente bij pastorale activiteiten. Mutaties kunnen met deze module niet worden uitgevoerd.

3. Kerkrentmeester

Eén van de kerkrentmeesters van de wijkgemeente beschikt binnen LRP over de module “kerkrentmeester”. De module “kerkrentmeester” is uitsluitend een z.g. kijkfunctie in de bijdrageadministratie van de eigen wijkgemeente. Mutaties kunnen met deze module niet worden uitgevoerd.

12. Aanstellingsbeleid predikanten en kerkelijk werkers

Algemeen uitgangspunt is, dat de totale meerjarenbegroting van de PGZ een zodanig solide beeld geeft dat het CCBB een goedkeuring aan de PGZ geeft om een vacature in te vullen.

Bij een predikantsvacature is het aan de betreffende wijkgemeente via haar meerjarenbegroting aan te tonen dat zij bij invulling van de vacature de predikant ook kan betalen. Uitgangspunt is of de wijkgemeente de formatie kan betalen. De keuze voor de omvang van de predikantsformatie ligt bij de wijkgemeente binnen de randvoorwaarde van een structureel sluitende wijkbegroting. De wijkgemeente legt een voorstel voor de invulling van de vacature voor aan het CvK en aan de AK. In afwijking van de periode van de meerjarenbegroting (vier jaar) bevat dat voorstel een meerjarenbegroting van acht jaar. Vervolgens brengt het CvK een advies uit waarna de AK besluit of de vacature opengesteld wordt. De AK zal daarbij vooral een inschatting maken of het CCBB toestemming geeft de vacature te vervullen.

Bij de aanstelling van predikanten is het treven een grotere flexibilisering qua omvang en duur van de formatie in dienst van de PGZ te bereiken. Dit betekent dat:

- Bij vacatures eerst wordt gekeken of formatie van een andere wijkgemeente kan worden ingezet. Uiteraard wordt daarbij rekening gehouden met verschillen in denominatie.
- Wanneer een wijkgemeente in de financiële problemen komt zonder dat er sprake is van een vacature in de desbetreffende wijk, de wijkkerkenraad actief met de wijkpredikant het gesprek voert, in samenspraak met de classispredikant, of er ook nog andere opties zijn (bijvoorbeeld detacherings- en interim-werkzaamheden) om de exploitatie van de wijkgemeente weer sluitend te maken.

Voor kerkelijk werkers gelden in beginsel dezelfde hierboven geformuleerde uitgangspunten. De rechtspositie van kerkelijk werkers verschilt evenwel (Generale regeling 4). Dat kan tot een andere handelwijze leiden.

13. Handelwijze bij verkoop gebouwen

De PGZ is als rechtspersoon eigenaar van het kerkelijk vastgoed (vooral kerkgebouwen en pastorieën).

Bij de verkoop van een kerkgebouw kan de betrokken wijkgemeente een aanvraag doen voor een project, bijvoorbeeld voor een andere kerkruijmt. Dan zal de AK daar met advies van het CvK per geval over besluiten. Dit staat los van de regelingen voor het stimuleringsfonds en het solidariteitsfonds.

Indien onderdelen van een kerkgebouw dan wel onderhoud gefinancierd zijn met eigen middelen van de gemeente, dan ligt het in de rede dat deze middelen bij verkoop van het kerkgebouw gedurende een afgesproken periode in een afbouwend percentage terugvloeien naar de eigen middelen van de wijkgemeente.

Verder komen de (overige) verkoopopbrengsten ten goede aan de algemene middelen van de PGZ. De opbrengst kan vervolgens worden gebruikt voor de uitvoering van taken, die de AK heeft in het decentrale besturingsmodel. Denkbaar is ook de opbrengst ten goede te laten komen aan fondsen, zoals het solidariteitsfonds en het stimuleringsfonds.

14. PGZ Waarderingsinsigne

14.1 Inleiding

14.1.1 Wat voorafging

Tijdens de wording van de Protestantse Gemeente Zoetermeer (PGZ) is de behoefte voor een tastbaar waarderingsteken gerezen en al doende ook maar vervuld. Wat was het geval?

Het wordingsproces van de PGZ is een proces gebleken dat enige jaren aan doorlooptijd kostte. Een van de gevolgen daarvan was dat sommige, en later steeds meer, zittende ambtsdragers ontheffing moesten aanvragen om hun termijn te mogen verlengen. In de loop van 2010 kon het daarom gebeuren dat bijna de volledige stuurgroep, merendeels de moderamina van de hervormde en gereformeerde bestuurscolleges tegelijk afscheid namen.

Mensen die de kerk vele jaren en niet zelden vele decennia hadden gediend. Was er een onderscheiding waarmee zij konden worden geëerd?

Ja, de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer kent een draaginsigne dat bij bijzondere gevallen wordt toegekend, maar voor anderen dan kerkrentmeesters bestond niets. Deze constatering leidde tot het initiatief om, in ieder geval op Zoetermeers niveau, dan zelf maar wat te verzinnen. En dit leidde tot het waarderingssinsigne. Ondertussen kent de Protestantse Kerk vanaf eind 2016 onderscheidingen die worden uitgereikt bij een bijzondere gelegenheid, een afscheid of bij een jubileum aan mensen die werkzaam zijn (geweest) in een tot de Protestantse Kerk behorende gemeente.

14.1.2 Wat is het en voor wie is het bestemd?

Het insigne is een speld met afbeelding afgeleid van het logo van de PKN. Uitvoering: zilver op messing ondergrond (dat is gangbaar voor dit soort insignes) met een doorsnee van ± 14 mm. Daaraan een speld met een borging. Geen verdere tekst of inscripties of zelfs maar kerk- of plaatsaanduiding.

Bij uitreiking wordt het insigne vergezeld van

- een oorkonde die de achtergrond van de betrokkene in beeld brengt en
- een uitleg over het insigne en zijn betekenis.

Het insigne is een uiting van bijzondere waardering. Dit houdt in dat kandidaten die voor voordracht in aanmerking kunnen komen als zij een zeer bijzondere indruk hebben gemaakt als kerkelijk vrijwilliger.

Bijvoorbeeld door bijzondere verdienstelijkheid, meer dan gewone inzet en soortgelijke.

Het insigne is bestemd voor ambtsdragers en andere kerkelijke vrijwilligers. Vrijwilliger? Bedoeld zijn ambtsdragers zoals ouderlingen, diakenen, en

kerkrentmeesters, maar ook pastoraal medewerkers enz. En ook kosters, administrateurs, postbezorgers, nou ja, noem maar op.

Bij de introductie van het insigne in 2010-2011 is aan vrijwilligers die in het verleden en die bij de vorming van de PGZ, die vanaf 2012 bestaat, een grote rol hebben gespeeld, het insigne uitgereikt.

14.1.3 De uitreiking

Op een dag legt iemand zijn werk neer en wordt daarvoor bedankt. Dat gaat ongeveer als volgt:

- de wijkgemeente organiseert een en ander, gewoonlijk in de gemeente, bijvoorbeeld als onderdeel van of na afloop van een kerkdienst;
- eerder is wellicht de vraag gerezen of de functionaris zich bijzonder of uitzonderlijk verdienstelijk heeft gemaakt;
- heeft hij dat misschien ook al heel lang gedaan?

Als dat zo is zou hij/zij in aanmerking kunnen komen voor een insigne. (Het moderamen van een) wijkkerkenraad doet een voorstel. De waarderingscommissie toetst of aan de criteria is voldaan en het moderamen van de AK besluit het waarderingsinsigne toe te kennen. Daarna bereidt de waarderingscommissie insigne en oorkonde voor. Tenslotte reikt de wijkgemeente insigne en oorkonde feestelijk uit, bijvoorbeeld te midden van de gemeente als onderdeel of na afloop van een kerkdienst.

14.2 Uitreiking

Wanneer een kerkenraad afscheid neemt van zijn ambtsdragers en andere kerkelijke vrijwilligers, gebeurt dat gewoonlijk tijdens een kerkdienst. Als er

sprake is van uitreiking van het waarderingsinsigne kan dit in die dienst plaatsvinden, maar dit kan ook bij een andere gelegenheid. De wijkkerkenraad bepaalt bij welke gelegenheid en door wie het insigne wordt uitgereikt. *De kandidaat weet niet dat hij/zij een insigne krijgt, de omgeving moet er discreet voor zorgen dat hij/zij aanwezig is.*

Voorafgaand aan dit afscheid is er samenspraak geweest tussen het moderamen van de wijkkerkenraad en de waarderingscommissie, die ertoe geleid heeft dat kandidaat is voorgedragen, getoetst en, als de voordracht door de commissie en de AK is gevolgd, liggen insigne, oorkonde enz. klaar bij betreffende wijkkerkenraad.

Ambtsdragers die in de “meerdere organen¹” hebben gefunctioneerd nemen afscheid in hun wijkgemeente.

14.3 De oorkonde en de uitleg

Voor de gedaante zie volgende bladzijden.

De oorkonde en de uitleg worden door de commissie voorbereid, de definitieve versie wordt opgemaakt met de fonts:

- Body :
- Datum :
- Naam :
- Omschrijving :
door Jan Koster met Quark Express en als PDF door Multiprint in het Stadshart afgedrukt op
- Papiersoort :

---

¹ AK, colleges, classis enz.

De Algemene Kerkenraad van de
Protestantse Gemeente Zoetermeer

heeft in zijn vergadering van

dag maand jaar

op voordracht van de wijkkerkenraad van
..... (te vervangen door de naam van de wijkgemeente)

aan

Voornaam Voornaam2 Achternaam

het kerkelijk waarderingsinsigne toegekend wegens

omschrijving van het werk

gedurende lengte in jaren > 12 jaar

Secretaris

voorzitter

Toelichting bij het insigne

De onderscheiding, toont het beeldmerk van de Protestantse Kerk in Nederland.

De Protestantse Kerk in Nederland licht de betekenis van het beeldmerk als volgt toe: “Wie kijkt, ziet een kruis en een duif in een prachtige stralenkrans: betekenisvolle, rijke, christelijke symboliek. De Protestantse Kerk in Nederland wil uitdragen waar dit logo voor staat. Een kerk met toekomst die leeft vanuit het Woord van God. Een kerk die gericht is op vrede, gerechtigheid en heilheid van de schepping. Ook een moedige kerk, waarin onbevangen, ontvankelijk, geïnspireerd en overtuigd geloofd en geleefd wordt. Enthousiast geloven dus.”

De cirkel symboliseert eenheid, ook de eenheid van de kerken. Hij staat ook voor volkomenheid en eeuwigheid en daarmee voor God. In de cirkel licht het kruis op, het christelijk symbool bij uitstek. Gekozen is voor de meest eenvoudige vorm ervan, het Griekse kruis met vier armen van gelijke lengte. In de stralenkrans is ook het achtarmige kruis te zien. Dit kruis is een samenstelling van het vierarmige Griekse kruis en de eerste letter van het Griekse woord christos, de chi, die je schrijft als X. In het midden van het logo is een duif zichtbaar, het teken van vrede en van de heilige Geest. In de bijbel komt de duif verschillende keren voor. Hierbij denken wij aan de duif die met een olijftak terugkwam naar de ark van Noach. En in het Nieuwe Testament lezen we over Jezus, die zich door Johannes in de Jordaan laat dopen.

Een kerk met toekomst die leeft vanuit het Woord van God. Een kerk die gericht is op vrede, gerechtigheid en heilheid van de schepping. Ook een moedige kerk, waarin onbevangen, ontvankelijk, geïnspireerd en overtuigd geloofd en geleefd wordt. Enthousiast geloven dus.

De inzet van vrijwilligers in die kerk, of zij nu in het ambt stonden of niet, is het die mogelijk maakt dat zo'n kerk leeft en gezien wordt. De duif in het centrum van het beeldmerk is daarom verbonden met de heilige Geest, verbonden met God en zijn drie-enige liefde. Het zijn mensen die door het geloof in God en de liefde voor Zijn gemeente kleur geven aan de kerk.

14.4 Verantwoordelijkheden en criteria

14.4.1 Verantwoordelijkheden...

Verantwoordelijkheden, taken	Vrijwilligers die voldoen aan de criteria krijgen het waarderingsinsigne uitgereikt. Taken: – Het moderamen van de wijkkerkenraad doet een voorstel aan de waarderingscommissie om een aftredende vrijwilliger voor het waarderingsinsigne van de PGZ in aanmerking te laten komen; – De waarderingscommissie toetst of de kandidaat aan de criteria voldoet; – Bij een positief oordeel legt de waarderingscommissie het voorstel voor aan het moderamen van de AK; – Als het moderamen van de AK besluit het insigne toe te kennen, prepareert de waarderingscommissie insigne, oorkonde en toelichting bij het insigne.
Samenstelling waarderingscommissie	– 2 personen, een voorzitter en een secretaris, die onderling het werk verdelen; – De AK wijst de leden aan.
Zittingsperiode	4 jaar
werkwijze	De commissie bepaalt zelf zijn werkwijze.
kosten	De kosten van insigne en oorkonde zijn voor rekening van de wijkkerkenraad.
initiatief	– Eenmaal per jaar zal de voorzitter in een vergadering van de AK wijzen op de mogelijkheid het waarderingsinsigne toe te kennen; – Het initiatief ligt bij de wijkkerkenraad.

14.4.2 Criteria

Een waarderingsinsigne krijg je niet zomaar, er gelden criteria waaraan voldaan moet worden.

Criterium	Waarde
verdienstelijkheid	Het principe van het insigne is dat het bijzonder is als je het mag ontvangen. De onderscheidene moet iets bijzonders gedaan hebben. Lang dienstdoen is wel verdienstelijk, maar niet voldoende. Het is aan de commissie om te beoordelen of aan de “redelijke criteria” wordt voldaan Deze beschrijving laat bewust een zekere vrijheid toe.
aantal jaren	Naast verdienstelijkheid speelt diensttijd een rol. Richtlijn is 12 jaar of meer. Dat kan zijn in verschillende functies en met tussenpozen.
één keer	Het insigne wordt maar één keer aan iemand toegekend. Aanleiding is het moment van terugtreden uit het ambt, de functie.
vrijwilliger	Een vrijwilliger kan van alles zijn: – Ouderling – Diaken – Kerkvoogd / kerkrentmeester – Koster – Of andere, bijvoorbeeld: – (Leden)administrateur

	– Penningmeester – Contactpersoon, verjaardagfonds..., postbode – (Deelnemer in) onderhouds- of schoonmaakploeg

14.4.3 Leveringsomvang

Het waarderingsinsigne bestaat uit een aantal losse onderdelen:

1. Het insigne zelf;
2. Het is verpakt in een cassette (een doosje);
3. De oorkonde,
  - op naam van de betrokkene met de relevante wapenfeiten ingevuld. Kalligraferen is een optie, maar in de praktijk zal alle tekst, ook de persoonlijke, gedrukt worden;
  - formaat A4 op gemarmerd papier.
4. de uitleg – dat is de beschrijving van betekenis en achtergronden.
  - Formaat A4 op PKN briefpapier.
5. Oorkonde en uitleg in kartonnen koker.

14.4.4 Kosten

Kosten worden gedragen door de Wijkraad van Kerkrentmeesters.

De kosten zijn overigens gering:

- Totaal ongeveer € 25,- per onderscheiding, bestaand uit
- € 15 excl. BTW voor het insigne,
- Papier, drukkosten en verpakking voor oorkonde en uitleg.

Stel dat gemiddeld eens per jaar iemand in een wijk gehuldigd wordt, dan zijn de jaarkosten ongeveer € 120 voor heel Zoetermeer.

14.5 Uitgereikt

Wie uiteindelijk wanneer een insigne kregen wordt apart bijgehouden. De volgende personen hebben het waarderingsinsigne ontvangen.

achternaam	v-letters	organisatie	wijkgemeente	jaar van uitreiking
Noort	A.	CvK	Regenboog	2010
ten Cate	G.M.	AK	Noord	2010
van de Putte	H.M.	AK	Pelgrimskerk	2010
Klom	K.A.	AK	Oase	2010
Schrier	J.C.	CvK	Oase	2010
Schoonen	P.J.A.A.	CvK	Oase	2010
Visser	G.	AK	Ichthus-Oost	2010
van Kamp	E.	koster Oase	Oase	2011
Grootveld	P.	CvK	Oude Kerk	2011
van Dijk	A.	CvK	Oude Kerk	2011
van Krimpen	J.L.	CvD	Oase	2011
van der Spek	M.	Bouw	Ichthus-Oost	2012

van der Tas	J.M.	ICVG	Pelgrimskerk	2012
Geleijnse	N.J.	CvD	Ichthus-Oost	2012
van der Vorm	O.J.J.	Bouw	Oude Kerk	2012
Schouten	L.	WKR	Oase	2013
Koster	J.	Publiciteit	Oase	2014
Duijf	T.	Bouw	Oude Kerk	2014
Hoekstra-Versteeg	E.	functies	Pelgrimskerk	2014
van Dijk	A.	inloophuis	Regenboog	2014
de Jong	G.	penningmeester	Noord	2015
Gerritsma	A.E.	CvK	Oase	2015
Kroeders	R.A.	Bouw	Oude Kerk	2015
Granneman	G	beheerder	Oase	2015
Van Dorp	H.W.	AK	Oosterkerk	2015
Ras	D.		Pelgrimskerk	2019